

*Załącznik nr 1
do Uchwały XXVIII/188/2016
Rady Gminy Wydminy
z dnia 18 listopada 2016 roku*

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
BERKOWO
NA LATA 2014 – 2021

Aktualizacja - listopad 2016 roku

SPIS TREŚCI

1. Wstęp
2. Ogólna charakterystyka wsi Berkowo
 - 2.1. Opis miejscowości
 - 2.2. Historia Berkowa
3. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza
4. Analiza zasobów Berkowa
 - 4.1 Analiza środowisk
 - 4.2. Analiza SWOT
5. Wizja miejscowości
6. Wstęp do projektowania, analiza przyczynowo-skutkowa, problemy, priorytety i działania.
7. Uzgodnienia i opinie do Planu

1. Wstęp

Plan Odnowy Miejscowości wsi Berkowo został opracowany w sposób uspołeczniony. Zawarte w nim informacje i dane zostały wypracowane wspólnie z mieszkańcami podczas cyklu spotkań, podczas których została wybrana Grupa Odnowy Miejscowości. Poza formalnymi uczestnikami grupy w spotkaniach brali udział pozostali mieszkańcy reprezentujący różne grupy społeczne.

Niniejszy plan jest swoistą mapą drogową wskazującą najpotrzebniejsze zdaniem mieszkańców potrzeby, zaproponowany sposób ich zaspokojenia oraz wskazuje na proponowaną kolejność ich realizacji.

Plan Odnowy Miejscowości jest jedną z ważniejszych części składowych wpływających na rozwój społeczno-ekonomiczny miejscowości oraz poprawę warunków życia mieszkańców.

Opracowanie i uchwalenie Planu Odnowy Miejscowości jest niezbędnym warunkiem aplikowania o środki w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Skład Grupy Odnowy Wsi:

- a. Rynkowska Ewa
- b. Rynkowska Barbara
- c. Rynkowska Joanna
- d. Rynkowski Karol
- e. Samsel Janusz
- f. Kowalski Mieczysław
- g. Waśkiewicz Justyna
- h. Sokołowska Katarzyna
- i. Pachucka Monika
- j. Mocarska Monika
- k. Mocarska Barbara
- l. Tuziemski Ryszard
- m. Tuziemska Wiesława
- n. Mocarski Kuba
- o. Mocarski Patryk
- p. Sokołowski Szymon
- q. Mankiewicz Krystyna
- r. Sadkowska Janina
- s. Jeżowski Józef
- t. Tomaszewska Halina
- u. Mocarska Aneta

2. Ogólna charakterystyka wsi Berkowo

2.1. Opis miejscowości

Wieś Berkowo położona jest w województwie warmińsko-mazurskim, powiecie giżyckim, w gminie Wydminy. Przez miejscowość przebiega droga wojewódzka nr 656 Giżycko – Wydminy – Ełk.

Jest to mała wieś popegeerowska składająca się z trzech bloków, domku jednorodzinnego i dwurodzinnego oraz budynku po byłym PGR. W chwili obecnej budynki popegeerowskie są własnością prywatną.

W miejscowości znajduje się zespół dworski z przełomu XIX-XX wieku, składa się

z murowanego dworu, trzech obór, z których jedna spłonęła w 2011 roku oraz komina gorzelnianego. We wsi funkcjonuje sklep spożywczo-przemysłowy oraz prywatne gospodarstwo rolne zapewniające miejsca pracy niektórym z mieszkańców.

W pobliżu blokowiska znajduje się park rekreacyjno – wypoczynkowy oraz plac zabaw dla dzieci stworzony przez mieszkańców Berkowa.

2.2. Historia Berkowa

Nazwa miejscowości Berkowo pochodzi od niem. Berghoff, czyli nazwy części z okazałego majątku, który niegdyś był własnością pruskiego barona, właściciela Zelek Wolfa zu Heydecka. W roku 1792 potomkowie pierwszego właściciela Zelek podzielili majątek (255 włók, czyli 4550 hektarów) na trzy części.

Część majątku otrzymała Charlotte von Berg, której mężem był polski szlachcic nazwiskiem Tyba – w ten sposób powstało Berghoff. Majątek zarządzany był przez potomków Tybów, jednakże ciężko jest się doszukać ich nazwiska w późniejszej historii miejscowości, ponieważ Tybowie mieli jedynie córki, które wychodząc za mąż zmieniały nazwisko. W taki sposób ostatni polski ślad we wsi zanikł.

W późniejszych latach majątek Berghoff podupadł, by w roku 1909 zostać w większości sprzedany skarbowi państwa. Po przekazaniu z majątku pozostało parę włók ziemi i gorzelnia. W roku 1946 na majątku Berghoff ulokowało się Państwowe Gospodarstwo Rolne. W dworku usytuowano pomieszczenia administracyjne. Do roku 1993 – kiedy to PGR przestał istnieć majątek systematycznie niszczał, by ostatecznie doprowadzić go do opłakanego stanu. Obecnie majątek poszedł w ręce osób prywatnych i powoli odzyskuje swój dawny blask.

Najokazalszym elementem posiadłości wchodzącej w skład zespołu dworskiego z przełomu XIX/XX jest ponad stuletni dwór. Jest to budynek parterowy, zlokalizowany na niewielkim wzniesieniu blisko brzegu jeziora Dobrzyń, na rzucie litery L. Od strony dawnego parku jest duży taras z murowaną pełną balustradą, z którego jest widok na pola i staw. Obok dworu znajduje się wysoki komin, który stanowi świadectwo po byłej gorzelnii oraz 3 obory z czego jedna spłonęła w roku 2011.

W pobliżu znajduje się cmentarz rodzinny Wilutzkich (kolejny właściciel majątku) oraz kaplica i cmentarz ewangelicki oraz kaplica i cmentarz ewangelicki prawdopodobnie z połowy XIX wieku.

3. Aktualna sytuacja społeczno-gospodarcza

Opis sytuacji mieszkańców wsi

Według danych własnych na dzień 30 lipca 2014 roku mieszkańców wsi Nerkowa w miejscowości jest zameldowanych 99 osób, z czego faktycznie zamieszkujących jest 78 osób. We wsi zamieszkuje 16 dzieci w wieku 0-17 lat, 5 osób w wieku 18-26, pozostałą część mieszkańców stanowią osoby dorosłe powyżej 26 roku życia. W Berkowie większość dorosłych stanowią mężczyźni.

Mieszkańcy utrzymują się m. in. Z pracy poza miejscem zamieszkania lub z pracy w prywatnym gospodarstwie rolnym Stefana Duka (łącznie pracujących 25 osób) . Dodatkowo część mieszkańców pracuje sezonowo (bezrobotni 20 osób). Kolejną liczną grupą mieszkańców są emeryci, renciści (18 osób). Część mieszkańców korzysta z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (11 rodzin).

4. Analiza zasobów wsi Berkowo

4.1 Analiza środowisk

4.1.1 Środowisko przyrodnicze

- Otoczenie lasów mieszanych (lipa, klon, dąb, grab, sosny, świerki)
- Występujące gatunki dzikich zwierząt (dziki, łosie, sarny, lisy)
- Jezioro Dobrzyń (leszcze, płotki, szczupaki, krasnopiórki)
- Ukształtowanie terenu pagórkowate

4.1.2 Środowisko kulturowe

- coroczne spotkania przy ognisku
- sprzątanie kościoła w Zelkach
- święcenie pokarmów przy krzyżu
- nabożeństwa majowe przy krzyżu
- dekoracje bloków na Zielone Świątki
- wiosenne sprzątanie miejscowości
- dekorowanie krzyża na święta Wielkanocne

4.1.3 Dziedzictwo religijne i historyczne

- zespół dworski z przełomu XIX/XX
- 2 bunkry

4.1.4 Gospodarka i rolnictwo

- prywatne gospodarstwo rolne
- sklep

4.1.5 Ludzie, organizacje społeczne

- We wsi jest sołtys, który wspólnie z radą sołecką organizuje spotkania mieszkańców Berkowa, na których ustalany jest fundusz sołecki, szczegóły planu odnowy wsi, wspólnego sprzątania miejscowości.
- W Berkowie powstało stowarzyszenie „Zielona Przystań”, które działa na rzecz mieszkańców i miejscowości.

4.2. Analiza SWOT

Silne strony:	Słabe strony:
1. Plac zabaw	1. Boisko
2. Przejście dla pieszych	2. Plaża
3. Park	3. Park linowy
4. Organizacja (stowarzyszenie)	4. Komunikacja (brak dojazdów)
5. Chęci do współpracy	5. Słaba organizacja mieszkańców
6. Walory przyrodnicze (bunkry, wąwóz)	6. Świetlica wiejska
7. Zabytki (pałac, kamień, cmentarz, kapliczka w lesie)	7. Kasa
8. Pomoc urzędników Gminy	8. Bezrobocie (wysoki poziom bezrobocia)
9. Możliwość dodatkowego zarobku (prace sezonowe, renta, emerytura)	9. Zdemastowany chodni
10. gospodarstwo rolne	10. Brak dostępu do ofert kulturalno-sportowych
11. Oświetlenie	11. Brak funduszu
12. solidarność, pomoc sąsiedzka	12. Dostęp do opieki zdrowotnej
13. Dużo pomysłów ze strony mieszkańców	13. Kanalizacja
14. Położenie przy drodze wojewódzkiej nr 656	14. Nieuregulowane kwestie prawne
15. Położenie przy jeziorze	15. Brak perspektyw na rozwój dla dzieci i młodzieży
	16. Problem alkoholowy
	17. Wygląd miejscowości (nieatrakcyjny)

	18. Brak własnych świąt
Szanse/okazje: 1. Projekt zbiorczej oczyszczalni ścieków 2. Powstaje kuźnia pomysłów 3. Budowa altanki 4. Pozyskanie środków zewnętrznych: Urząd 5. Marszałkowski, środki unijne 6. Nowy chodnik 7. Wykorzystanie zainteresowania urzędników 8. Możliwość pozyskania środków przez stowarzyszenie 9. Możliwość wykorzystania kontaktów osób, którzy dawniej tutaj mieszkali 10. Rozwój turystycznej wsi 11. Powstanie grilla wraz z wędzarnią w Parku	Zagrożenia: 1. Brak chodnika dla pieszych 2. Problemy administracyjne ze strony stowarzyszenia 3. Brak zainteresowania ze strony urzędów 4. Zniechęcenie społeczności do działania

5. Wizja miejscowości

Za 7 lat w naszym ślicznym Berkowie będą odnowione bloki, nowy chodnik, wybudowana zostanie zbiorcza oczyszczalnia ścieków. W kuźni pomysłów (świetlicy) odbywać się będą warsztaty szkoleniowo-edukacyjne dla dzieci i młodzieży. Zostanie rozbudowany plac zabaw. Rozwinie się turystyka, mieszkańcy będą mieli nowe miejsca pracy.

Marzenia mieszkańców wsi:

- Marzę by moja wieś była kolorowa, piękna i zgodna.
- Marzę by moja wieś była zgodna i wspaniała.
- Marzę by moja wieś była ładna.
- Marzę by moja wieś była solidarna i zgrana.
- Marzę by moja wieś była zgodna, ludzie nie kłócili się ze sobą.
- Marzę by moja wieś była zadbane przez mieszkańców.
- Marzę by moja wieś była czysta i estetyczna.
- Marzę by moja wieś przyciągała uwagę przejeżdżających osób.
- Marzę by moja wieś była estetyczna.
- Marze by moja wieś była bardziej piękna, by odbywały się w niej koncerty różnych gwiazd.
- Marzę by moja wieś była turystyczna.

6. Wstęp do projektowania, analiza przyczynowo skutkowa, problemy, priorytety i działania

Problem	
Niewystarczająca infrastruktura mieszkalna oraz rekreacyjno-wypoczynkowa:	
Przyczyny	Skutki
- nieregularne aspekty prawne - brak wyznaczonej linii brzegowej - brak środków do budowy kanalizacji lub zbiorczej oczyszczalni ścieków - słaba komunikacja	- nie wykonywanie inwestycji ze środków publicznych - niezagospodarowanie plaży oraz kąpieliska - zanieczyszczone powietrze, ciekąca „rzeczka smródka”

<ul style="list-style-type: none"> - brak środków na elewację budynków - brak placu pod budowę - brak instruktorów do prowadzenia zajęć - brak dokumentacji i funduszy - słaby stan chodnika dla pieszych przy budynkach - brak chodnika przy szosie - zatoczka dla autobusów 	<ul style="list-style-type: none"> - brak dostępu do lekarza, dojazdów do miejsc pracy - nieatrakcyjny wygląd miejscowości - brak boiska, parku linowego - brak sprzyjających warunków do rozwoju dzieci i młodzieży - brak oświetlenia w parku - utrudnienia w bezpiecznym poruszaniu się po miejscowości
--	--

Priorytet 1:

Modernizacja infrastruktury mieszkalnej oraz rekreacyjno-wypoczynkowej

Nr	Działanie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Konsultacje prawne dotyczące uregulowania kwestii własności (dot. m.in. chodnika)		X	X					
2	Budowa chodnika przy budynkach mieszkalnych – środki FS, gminne – 50 000,00zł			X					
3	Budowa chodnika przy szosie – środki Powiatu, FS – 50 000,00zł			X	X				
4	Wyznaczenie linii brzegowej plaży			X	X				
5	Wystąpienie do Urzędu Marszałkowskiego o przekazanie działki na utworzenie miejsca do kąpieli				X				
6	Utworzenie miejsca zwyczajowo przeznaczonego do kąpieli, budowa pomostu, ławek, wiaty, itp. – środku FS, gminne, środki unijne m.in. PROW, środki Urzędu Marszałkowskiego – 80000,00 zł				X	X	X		
7	Wykonanie zbiorczej oczyszczalni ścieków – środki gminne, PUKiZ Sp. z o.o., PROW – 350 000,00zł				X	X	X		
8	Budowa „kuźni pomysłów” oraz oświetlenie parku – FS, środki Urzędu Marszałkowskiego, środki gminne	X	X						
9	Doprowadzenie energii elektrycznej oraz założenie instalacji w „kuźni pomysłów” oraz oświetlenie parku- FS, środki gminne	X	X						
10	Budowa grilla z wędzarnią do użytku dla mieszkańców – w parku – środki FS, Urzędu Marszałkowskiego, gminne	X							
11	Przejęcie pod działalność społeczną terenu należącego do Agencji oraz utworzenie na jego		X	X	X	X			

	terenie boiska do piłki nożnej								
12	Opracowanie i budowa ścieżki rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów- srodki FS, gminne, unijne, PROW				X	X	X	X	
13	Stale doposażenie, rozbudowa oraz konserwacja placu zabaw - FS	X	X	X	X	X	X	X	X

Problem									
Niewystarczająca aktywność oraz integracja mieszkańców:									
Przyczyny					Skutki				
<ul style="list-style-type: none"> - brak finansów na działanie - słabe zaangażowanie mieszkańców - brak miejsca do wspólnego biesiadowania - brak zajęć edukacyjnych - brak wiary mieszkańców, że może coś się zmienić 					<ul style="list-style-type: none"> - nieregularne kwestie prawne - brak wspólnych działań mieszkańców - część mieszkańców traci motywację - brak zajęcia dla młodych ludzi - brak zainteresowania 				
Priorytet 2:									
Zwiększenie aktywności i integracji mieszkańców									
Nr	Działanie	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1	Wspólne budowanie świetlicy oraz instalowanie wyposażenia na przestrzeniach wspólnych	X	X						
2	Wspólne sprzątanie wsi	X	X	X	X	X	X	X	X
3	Imprezy integracyjne, grillowanie, ognisko	X	X	X	X	X	X	X	X
4	Jesienne pieczenie ziemniaków		X	X	X	X	X	X	X
5	Dawanie przykładu oraz promowanie działań aktywnych mieszkańców	X	X	X	X	X	X	X	X
6	Realizacja innych zajęć integracyjnych dla społeczności		X	X	X	X	X	X	X
7	Wypracowanie oraz realizacja Święta Berkowa		X	X	X	X	X	X	X
8	Współdecydowanie o funduszu sołeckim	X	X	X	X	X	X	X	X

Problem									
Brak dostępu do kultury, sztuki oraz oświaty:									
Przyczyny					Skutki				
<ul style="list-style-type: none"> - brak dojazdu - brak funduszy finansowych - brak instruktorów - brak instytucji kultury - likwidacja szkół - brak zajęć dodatkowych, artystycznych 					<ul style="list-style-type: none"> - niewiedza - brak chęci poszerzania horyzontów (możliwości) - brak możliwości odkrycia talentów 				
Priorytet 3:									

Uzgodnienia i opinie do Planu

Organ/podmiot/instytucja	Data	Forma uzgodnienia/pieczeńć i podpis
Zebranie Wiejskie Sołectwa Berkowo		
Wójt Gminy Wydminy		
Rada Gminy Wydminy		